

Article publicat a l'ECODIARI el 4 d'agost de 2016

<http://www.naciodigital.cat/ecodiari/noticia/9827/moviment/iberic/antinuclear>

Moviment Ibèric Antinuclear

Miguel Muñiz

Visc a Catalunya, a les rodalies de Barcelona, el reactor nuclear més llunyà de casa meva és Almaraz, a Extremadura, a uns 700 quilòmetres de distància. Si Almaraz hi hagués un accident, i l'accident esdevingués una catàstrofe nuclear, les seves conseqüències --els productes radioactius alliberats-- arribarien al lloc on visc en qüestió d'hores.

Aquest fet estableix un vincle, un agermanament entre Extremadura i Catalunya que no és exclusiu sinó compartit amb molts altres indrets, ja que els productes d'aquest hipotètic (i possible) accident nuclear no passarien directament des d'allà a aquí, pel camí s'anirien dipositant pels territoris per on anessin circulant, i desarien la seva empremta de mort o sofriment durant un temps indeterminat. Fukushima, Txernòbil i altres casos ens ho mostren cada dia.

L'exercici de calcular la distància des del lloc on hom viu fins al reactor nuclear més llunyà es pot fer des de qualsevol punt de la Península Ibèrica; la proximitat significa agreujament però la llunyania no significa seguretat. Moltes persones que viuen a Portugal ho han entès així, per això han pres consciència de la proximitat d'Almaraz a la seva frontera, per això persones i entitats de Portugal s'han coordinat amb persones i entitats de tota Espanya i han creat (hem creat) el Moviment Ibèric Antinuclear, per evidenciar una realitat amagada des de l'accident nuclear de Sellafield, el 1957, renovada cada cop que els accidents s'han anat repetint, que les fronteres polítiques en termes de contaminació radioactiva no signifiquen res.

Podem estendre l'exercici de calcular distàncies als reactors nuclears de França. No ens enganyem amb la ximpleria de que «el Pirineus és una frontera (barrera) natural»; quantes hores trigaria la radioactivitat d'una catàstrofe nuclear francesa en arribar a Barcelona..., o a Cadis? Però també hem de preguntar-nos: avançaria la comprensió de la amenaça que suposen d'aquesta manera? Doncs sí, però parcialment.

Perquè l'exercici de calcular distàncies és real, però no és tota la realitat: els set reactors nuclears de la Península Ibèrica no són a Portugal. Per molt que les forces polítiques i socials de Portugal es mobilitzin, encara que arribessin a una postura unànime en tot el país, encara que desenvolupessin tot tipus de pressions internacionals, no hi hauria mecanismes per traduir la seva posició en una resposta política directa a Espanya, fins i tot podrien arribar a emmascarar l'amenaça i el perill compartit amagant-los darrera d'altres qüestions polítiques. Si el cas fos l'invers, si els reactors nuclears estiguessin a Portugal la situació seria exactament la mateixa en termes de mobilització social a Espanya. Les fronteres polítiques en termes de contaminació radioactiva no signifiquen res, però en termes de decisions de política energètica ho signifiquen tot.

Posar en funcionament un reactor nuclear és el resultat d'una voluntat política, tancar-lo és també el resultat de la mateixa voluntat. I els mecanismes polítics per aturar definitivament el funcionament del set reactors nuclears de la Península Ibèrica es troben a Espanya.

A Espanya. A determinats ambients polítics de Catalunya, el lloc a on visc, és difícil parlar d'Espanya, el concepte està mal considerat, s'aixequen murs i fronteres en quant es pronuncia; però és a la legislació d'Espanya i és en la solidaritat i el treball comú amb companys i companyes de tota Espanya on, ara i avui, podem desplegar els mecanismes polítics per fer front a l'amenaça que preocupa els companys i les companyes de Portugal, els companys i les companyes de tota la Península Ibèrica. Retinguem aquest fet i passem a analitzar altres realitats properes i punyents.

Tancar els set reactors que funcionen a Espanya no és quelcom que surti d'un acte de voluntat política directa i nua. Hi han interessos poderosos, a Catalunya, a Espanya, a tota la Península

Ibèrica, per a que aquests reactors continuïn funcionant; hi ha una legislació, hi ha uns procediments i hi ha uns mecanismes.

Entre l'any 2020 i el 2021, sis dels set reactors nuclears que funcionen a la Península Ibèrica han de rebre el permís del Govern espanyol per continuar funcionant 10 anys més, si ho aconsegueixen hauran avançat un pas important en l'objectiu dels grups que representen els interessos de la indústria nuclear: allargar el funcionament fins als 60 anys. Aquest és un altre fet punyent que complementa les distàncies i les societats: el moviment de denuncia i oposició ha de tenir un abast ibèric, però la concreció del treball i la lluita s'inscriu en una legislació immediata, i en un calendari molt concret.

No ens enganyem, tancar és més que denunciar, denunciar és senzill, però tancar els reactors nuclears no és una tasca senzilla, no ho seria encara que forces que s'han manifestat políticament a favor de tancar-los estiguessin al govern, que avui per avui no és el cas; estem parlant d'una tasca tan complexa com urgent, donada la degradació tècnica d'uns reactors que sempre han estat perillosos, però que ara mateix, després de dècades de funcionament, encara ho són més. És una tasca que va més enllà de la política de partits, però que incideix en la política de partits, en la política institucional.

Una decisió política no es redueix a una decisió institucional, la política no es limita a emetre un vot cada quatre anys a unes forces que es presenten lliurement a les eleccions, encara que aquesta sigui una de les condicions bàsiques; la política té una important component social i d'intervenció diària. Els que defensen els interessos nuclears ho saben, i nosaltres també ho sabem. Per això des del Moviment Ibèric Antinuclear tenim la responsabilitat de combinar el treball i l'acció ibèrica global amb la incidència política concreta a Espanya, perquè només des d'un treball amb objectius i destinataris concrets i definits, i amb mecanismes de participació social que tinguin una incidència real en les institucions responsables, serà possible donar passos per a que la societat pugui dir-hi la seva abans de que entre el 2020 i el 2021 es prenguin les decisions que ens afectaran a totes i a tots, avui i durant molts anys en el futur.

Barcelona, 3 d'agost del 2016.

Miguel Muñoz és membre de Tanquem Les Nuclears – 100% RENOVABLES i del Moviment Ibèric Antinuclear a Barcelona. Manté la pàgina web www.sirenovablesnuclearno.org

